

HAWAII · PUKA-LA · HOLOMUA

— "Ua Mau ke 'Ea o ka Aina' i ka Pono." —

BUKE I.

HONOLULU, MARAKI 5, 1894.

HELU 22. 23

KA NUPEPA PUKA-LA

HAWAII · HOLOMUA

Hoopuka mau ia mai ka Poakahi a ka Poalima, o kela me keia Mahina e ka Hui Hoolaha Nupepa Hawaii Holomua.

Uku Pepa, he Kanalima keneta o ka Mahina. No ke kope hookahi he 5 keneta.

E loa no ka pepa mai keena aku a ma ka lima o na Luna.

Aole he pepa e hoounaia mai ke Keena aku no na kuuaina, aia wale no a uku mua mai.

E hoouna mai i na Mea Hou, na Kumumanao, Olelo Hoolaha na Kanikau a me na Mele Inoa ia

THOMAS P. SPENCER,

ka Lunahooponopono o ka Pepa.

Aole loa e pai ia kekahi Olelo Hoolaha, Kanikau a Mele Inoa paha ke ole e hookaa maa ia ka uku. Aole no hoi e hoouna ia kekahi nupepa ma ka owili pakahi, aia wale no a hookaa e ia ka uku mamua.

O na Kaouha Nupepa a me na Hookaa Dala ana, e loa aku no na Bila Hookaa mai ke Keena pololei aku a i na Luna, a i ole e hoouna pololei ia aku paha i na poe lawe pepa, ma ka hoouna maa ana mai i ke ola o ka Nupepa ia

ABRAHAM FERNANDEZ,
ka Luna Nui o ka Pepa.

Olelo Kahea!

Owau o ka mea nona ka inoa malalo iho nei, ke kahea nei au i ka poe a pau e makemake ana e hookomo mai i ka lakou mau wahi huahuna iloko o

ka "Hui Hookuonoono

Lahui Hawaii,"

Ua makaukau au e lawe mai i ka huina mai ka HOOKAAHI DALA aku A PII AKU ILUNA, no ka pono a me ka pomsikai o na kanaka Hawaii wale no. E loa no au ma ke Keena o ka nupepa

HAWAII HOLOMUA

Alanui Moi, mai ka hora 9 A. M. a hiki i ka hora 4 P. M.

E olaolu e hoomanao mai i ka uku o ka Buke Hoomanao Hoaku, he 25 KENETA no ka BUKE hookahi.

ABRAHAM FERNANDEZ, Kahu

No ka Hui Hookuonoono Lahui Hawaii. jan 13-tf

Haku Berona

Wm. Lanakasa

— MA KA HUAKAI —

Iloko o Auseteralia.

KA POHAI AIHUE HOLOHOLONA—NA ULIA O KEKAHI YANKI AMERIKA—I KA LUA O KONA MAKAIKAI ANA IA AUSETERIALIA.

MOKUNA IV.

Ke Kanaka hakaka ku'iku'i me kana Kaikamahine—Ka huanale—Na Hoailona.

Pupuhi iho ia makou i ke kukui a pio, alaila, hele aku la makou i kahi e hooa ae ai iluna, he maluhia wale no, koe nae na iole e akiaki ana i na papa. Haha aku la o Murden i ka puka ki o ke keena a loa, a hookomo aku la i ka uwea i pelu ia, wili ae la a hemo mai ia ka laka o loko, a hemo mai la no hoi ke pani o ka puka a komo aku la maua iloko, noke iho ia maua i ka olepe i na wahi huluhulu e waiho mokaki ana a pela pu me kekahi mau wahi lole lepo e waiho pu ana, huli hele aku la maua a puni ua keena la, aohu wahi mea a loa iki o na daimana.

Ke manao nei au, ua kanu paha ua mau wahi kolohe la i na daimana iloko o ka lepo, aole o loko nei.

Ia manawa no komo mai ana o Hoepula a hawanawala mai la ia maua, eia kekahi mea ke hoi mai nei. O ko makou pupuhi iho la no ia i ke kukui a pio, a puka aku la makou mai ke keena aku, ki aku la o Mr. Murden i ka puka a paa me ka uwea, a iaia no e uu ana me ka noke ana i ka milu me ua ki uwea nei ana, hemo mai la ka puka komo e kupono ana i ka hale o waho loa o ke alanui, a ike koke aku la makou he elua mau kanaka e hele mai ana.

Aka nae, me ka ulia laki, pupuhi ia aku la ke kukui e a ana iloko o ke keena o ka luahine e ka makani a pio, waiho pouliuli iho la ke keena o ua luahine ala.

Aole i [Ai-a-ka]-pau.

Moololo Hoonaneue
Puuwai no

SINIDERILA;

A I OLE IA, KA

Opio Kamaa
Aniani.

Ka Moololo Kaili Puuwai o Helene maloko o ke Anaina Huluhula.

Ka Manu Nunu hooko kauoha mai ka He-Kupapau mai o kona makuahine.

I ka manawa o Sinidarila i lohe ai mai kona mau kaikuaana kolea mai, ua hoopuka ae ka Moi o Arabia i na palapala kono no ka ahaaina a me ke anaina huluhula e haawi ia ana ma ka inoa o ke Keikialii ka Hoolaha Moi o ke Kalaunu, a ua kono ia hoi na ohana kiekie a pau o ke kulanakauhale e hiki kino aku iloko o ka rumi ikealii me ka lakou mau kaikamahine, a maloko o ia anaina e koho ai ke keikialii i ka wahine ana e aloha ai, i hoapili nona ma keia aao o ka ilihonua, e lualai pu ai hoi i ka hene-wai olu lawe malie o Himela, ke kuahiwi oi pookela loa o ke kiekie iloko o ke aouli a i kahiko pu ia hoi me ke onaona, na kela mau hoomanao i hapai ae i ka manao o ke kaikamahine opio, oia kekahi makemake e komo like iloko o ka hui-kau o na huluhula wawae kiani, oiaia, oia kana puni a me ka makahahi nui o ka pili oiha-na iloko o ko Arabia mau anaina lealea a me ka Ahaku ka huimalu o na P. G.

Ua nonoi aku la ke kaikamahine opio i kona mau kaikuaana kolea, e oluolu mai laua ma ko lakou hele like ana no ka huluhula i ka halealii me keia mau olelo:

"E oluolu mai ia'u e kuu mau kaikuaana, e ukali aku au mahope o olua i ka huluhula e haawi ia ana ma ka halealii i keia ahiahi."

Ua hoopuho nui ia na kaikuaana kolea i ka lohe ana mai ko laua kaikaina Sinidarila mai, oia kekahi e hele pu me laua i ke anaina huluhula a ke keikialii i keia ahiahi, oia ka laua i

pane like mai ai me na olelo pahenehene:

"O, ho! O oel! O oe kekahi e hele pu me maua! Aole he palapala kono nou, a aole no oe i ikeia e ke aloalii o ka Moi, nolaila, aole oe i kupono no ka hele ana me maua!"

Lohe mai la ka makuahine o na kaikamahine no keia koi a kahi kaikamahine uuku, oia kana i hookiki mai ai o na lima me na wawae, ku ana iloko o ka rumi kuke, a pane ae la ia Sinidarila:

"Owai! O oe? O oe kekahi e hele pu i ka huluhula a ke keikialii i keia ahiahi?"

Ua hoomau mai la kona nana pono ana i ke kaikamahine opio me ka maka oolea, a pane hou mai la i keia mau olelo e hoehaeha ia ai kou naau e ka mea heluhelu:

"Heaha ke koku o kou makemake hele i ka huluhula, oiaia, he kaikamahine kupono wale no oe noloko nei o keia halekuke, aole hoi iloko o na halealii? O kou holoku nahae-hae o ka lepo, aole oia ka paikini o ke aloalii mamua o ka hupa, a aole no hoi ou kamaa, a nolaila, ua kupono ole loa oe e hele pu me keia mau kaikamahine o ke kulana maemae, no ka apo ana aku i ka puuwai o ke Keikialii e aloha i kekahi o ka'u mau kaikamahine, a'u e lana nei o ka manaolana poho ole e hooko ia aku no."

ELIAS KAULULAAU WRIGHT

KAUKA HUKI NUI.

Kihi o na Alanui Moi me Betela, Rumi Malua ae o ka Hale Hana Pu.

NA HORA MA KE KEENA

Mai ka hora 9 a.m. a hiki i ka hora 12 m.; mai ka hora 1 p.m. a hiki i ka hora 4 p.m., koe na la Sabati.

HOOLAHA HOOKO MORAKI

MAMULI O KEKAHI MANA KUI I hoike ia maloko o kekahi Palapala Moraki i hana ia mawana o KAUHANE NAKUINA, o ka aao maa, a me WM. C. ACHI, o ka aao elua, ma ka la 5 o Novemaba, 1891, a i hoolilo ia ia Lau Chong, a kakaa kope ia ma ka Duke 131, aao 373, e mamuli o ka uhai ia ana o na kumu aelike o kela moraki, oia hoi ka oku ole ia o ke kumupaa a me ka uku pane; nolaila, ke hoolaha ia aku nei e ka mea nona ka aao elua o na moraki nei, e hooko ana oia ia mana kuai. A ke hoolaha hou ia aku nei, aia mahope aku o na pale ekuhi mai keia ia aku, alaila, e hoolaha ia aku na aia i hoike ia ma ia moraki no ke kula ana, ma ke keena kudala o J. F. Morgan, ma Honolulu, ma ka la 14 o Maraki, 1894, hora 12 oia lai oia k^o Poakolu.

Hana ia i keia la 13 o Februari, 1894.

LAU CHONG.

Hope o ka Mea Moraki Mai.

Penei na Aina i Moraki ia: He 4 Eka ma Hamoa, Hana, Mani, a i hoolilo ia i ka mea moraki aku, e Kalawa ma ka Palapala Kuai i hana ia ma ka la 29 o Augate, 1883, a kopeia ma ka Buke 83, aao 102 me 103.

3tw-mar3.

I KO MAKOU POE HELUHELU

Mamuli o ka loa pinepine mai o na olelo hoahewa mai ko makou mau poe lawe nupepa mai, e nini ana i ka lawe pololei ole o kekahi poe luna i na nupepa, ke kau leo aku nei makou i ko lakou lokomaikai e hoike koke mai ia lono ia makou, a e hooponopono koke ia no ia hemahema.

O ka uku nupepa, e hookaa koke ia mai ia, oia, he 50 keneta wale no ka uku mahina, a he auhau oluolu loa ia no kekahi mea e uku ai i keia manawa.

O ka poe e hookaa ole mai ana i ka uku pepa i keia pule, e paa ana makou i ka lakou pepa.

Na Rula o ka Nupepa Puka La.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi.....	5	Keneta
Hookahi Mahina.....	50	"
Hookaa i ka pau ana o ka mahina.....	75	"

Nupepa Puka Pule.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi.....	10	Keneta
Ekolu Mahina.....	50	"
Eono Mahina.....	\$1.00	
Hookahi Makahiki.....	2.00	

No ka uku ana mahope o ka mahina oia keia:

Ekolu Mahina.....	75	Keneta
Eono Mahina.....	\$1.25	
Hookahi Makahiki.....	2.50	

ABRAHAM FERNANDEZ,
Luna Nui.

Ka Nupepa

HAWAII HOLOMUA

ABRAHAM FERNANDEZ

Luna Nui.

THOS. P. SPENCER,

Lunahooponopono.

Honolulu, Maraki 5, 1894.

E Hana Kaulike.

Ko Amerika Inoa Lahui o ke Kaulana.

KELA PANE A DOLE.

Maloko o kekahi o na nupepa alakai o Wasinetona, i ike iho ai makou i kekahi manao kua no kela pane lalau a Peresidena Dole o ke Aupuni Pe-Gana i ke Aupuni Amerika a me kona Mana Hooko, a ua hookahuaia kela manao alakai maluna o ke kahua kaulike e makee i kona noho lahui hanohano ana no ka lehulehu, ma o ka lehulehu, a no ka lehulehu.

Ma keia kukulu manao e ike iho ai ko makou poe heluhelu a me na poe pepeiao-kuli, aia he lua nui mawaena o na ano hooponopono aupuni elua e ku nei i keia manawa, ina he mau olelo hiki ke manaoio ia ka kema poe mikanele Pe-Gana, e lilo o Hawaii i aupuni kuokoa—aupuni heolehelehekii—a me aupuni hoopilimeai paha malalo o ka mana o kekahi poe

kakaikahi, a na oukou ia e nur iho a wae i na manao hiki ole ke haawi ia na hilina ana i keia poe mikanele hoopunipuni, ma o ko Mr. Dole hooahaaha mali ana i kona inoa mamuli o ke ake hao wale i ke kuleana pilipaa o kekahi lahui i haawi ia mai ai e ka lokomaikai palena ole o na Lani, i lawe lima nui ia e ko lakou mau manao aihue o ka pakaha i ka la 17 pouna ole o Ianuari, o ka makahiki pupuka o ke ino hoo-manawanui wale o 1893 i hala.

O keia malalo iho ka manao kalaiaina o kekahi mau hoa o ka Ahaolelo, i ka wa i waiho piha ia aku ai na hoike a pau maluna o ka ninau o Hawaii, a me ko lakou haawi ana i ka lakou olelo hooholo maluna o ke kumuhana i hoakaka piha ia kona mau palena, penei:

PANE I NA HAINA A MR. DOLE.

O ka oiaio o na mea i hana ia iloko o ko Hawaii Paeaina, ma ka hookahuli aupuni kuleana ole a kekahi poai ohumu malu o na misionari Amerika, he kumuhana kela i loa ka malamalama piha i ka mana hooko o ka Peresidena, mai na hoike mai a Komisina Balaunu i hoouna ia ai i Honolulu, no ka huli a me ka noii pololei ana i ke kumu i ala mai ai kela haunaele kuloko. E like me ka Kalivilana leta hope loa ia Kuhina Wilisi, e olelo aku ana iaia me keia mau olelo: "Ua haawi pio mai ka Moiwahine Liliuokalani malalo wale iho no o hookahi kumu i ke Aupuni P. G., e waiho aku ana oia i kana kumuhoopii imua o ka Peresidena o Amerika Huipuaia, a nana e hoopuka mai ka olelo hooholo no ka pono o ka aoao kuleana ia Hawaii."

Ua hiki mai na Elele pakahi mai Hawaii mai o na aoao elua, a ua kukulu ia ka hana o na kumu hoopii me ke kua o kekahi i kekahi, a o ka wai la ka olelo hiki ke manaoio aku ina aia ke koikoi o ka uhane maikai maluna o kekahi aoao. Aka, he mea hiki loa no i kekahi kanaka manao kuokoa e ae ke ike mai i keia pohihihi ma ka lihi lani, a e hoopuka mai oia i keia mau olelo no ka ninau:

Heaha ke kumu i pau ai o ke Aupuni Moi o Hawaii? A na ka mana hea i hoopau?

He mau ninau hiki ole loa keia i ka pane pololei ia mai e ka Peresidena o na Pe-Gana a me ko lakou mau kakoo, koe wale no ko lakou mau leo kuleana e pa-e mai nei—"E hoopuhui ainal E hoopuhui ainal!" Ma ka aoao hoi o ka Moiwahine, he hoopii kana imua o ka Peresidena, ua makemake oia e hana ia ke kaulike no kona lahuikanaka, no ka hana apuka

hilahila ole a Kivini a me kona poai ohumu ia Hawaii.

Malalo o keia mau hoikeike i na aoao i kuleana io maoli ia Hawaii, ua hiki aku la ka Peresidena o Amerika Huipuaia i kahi e ike maopopo ia ai kona kuleana ma ke poo o ka mana hooko—ma ke ano he lunakanawai, a e waiho mai i kana olelo hooholo no ka pomaikai o ka Moiwahine a me kona lahui, mamuli o ka hoohana kuhihewa ia ana o ka mana kua moana o Amerika, a kua maopopo hoi i ka nohona hoaloha o na aupuni elua malalo o ke kuikahi.

Ina o kekahi kumuhana hou ia a ke Aupuni Pe-Gana o Hawaii e hohole nei, o ke kua maopopo mai i ka olelo hooholo a ka Peresidena o Amerika ma kona ano lunakanawai, alaila, he mea pono i ka Peresidena ka lawe ana ae i kona kuleana mana elua ma ke poo o ka mana hooko, a hooko piha aku i ka pololei, ke kaulike, a me ka pono kumu i kamaaina i kela lahui mai kahiko mai, a Kuhina Kivini hoi i hana hewa loa ai ma ka onou poo maoli ana i kana mau hana pohalalo malalo o ka inoa o Amerika, a e kukulu hou i ke Aupuni Moi no Hawaii me kona lahui, a oia wale no ke alahela pololei a Amerika e hooko ai no ka hanohano o kona inoa, a me ke kapae loa i na hana pakaha o ka hoopuhui aina i apono ole ia e ka mana lahui o ia Paeaina.

"O kekahi hou o na kumuhana pakaawili o na Pe-Gana ia lakou iho, oia no ko Damona ae ana aku i ka Moiwahine, ua hiki no oia ke hoopuhala i kana kumu hoopii imua o ka Peresidena o Amerika Huipuaia, a i ole oia e hooko pela, alaila, ua makaukau no ke Aupuni P. G. e hoopau a kipaku ae i na luna aupuni hoopono ole i na makemake o na manao i kauoha ia no ko lakou mau keena pakahi, a oia ka kahi kanaka aloha aina e houluulu nei i kona mau manao kua a pau o ka wiwo ole, a hooholo iho la e kupaa kona manao no ka paio aku i na manao pakaha aina o na ano a pau e puhi ia mai ana imua o kona alo, a oia kana e ku nei a hiki aku i ka hopena."

Ua bihia ae ka makau a ke kanaka lawaia Mukalamana ma ka api mahamaha o ke Kahala nui mole Uwa'u Julie Albu. A e hoouna loa ia ana i Kaleponi e milo ia ai a lilo i hookahi.

He leta ka makou mai Wailuku, Maui mai, e hoike ana, ua makaukau loa o Wailuku me na pu a me na poka. E noi nui i ke Akua e na Hawaii Aloha, a Nana no "e hoolilo iko oukou mau enemi i mau keehina wawae no oukou."

Ka Hui Kalaiaina Hou.

Maloko o ka nupepa "Kukoo" kipi o ka la 3 o Maraki, (Poono nei) i ikeia iho ai ka leo kalahea i ka lehulehu e apo aku i na kumuhana e manao ia nei i mea e hooholomua ai i ke aupuni malalo o keia mau kumuhana:

1. Aupuni Makaanana.—O ka Aoao Lahui, ke kua loa nei i na ano aupuni alii no ko Hawaii Paeaina, a no ke kukulu ana i aoao o kona manao, oia na mea i kukalala ma na kumuhana malalo iho, a e ike ia malalo o ka inoa, e hookahua ia nei, a maluna o keia papa kumuhana, ke kono aku nei makou i na kokua ana o na hoaloha a pau o ke aupuni maikai.

2. Hoohui Kalaiaina.—Ke kukala nei makou i ko makou kahua kalaiaina alakai, oia ka hooko ia o ka hoohui aina me Amerika Huipuaia, a me ka hoomau aku i aupuni onipaa a me ka hoopono.

He eiwa ka nui o na kumuhana a pau a keia poe e hoala nei. Aka, aia maluna o keia mau kumuhana ae la elua kahi a'u i makemake ai e kamailio imua o ka lahui Hawaii, a e ninau pu aku hoi ia lakou.

Ninau 1.—Ua puka mai nei anei ka olelo hooholo a ka Ahaolelo Senate no ka ninau pili ia Hawaii, mamua ae o ko oukou hoala ana i kela kumuhana? E pane mai.

N. 2.—O oukou anei ka lahui Hawaii oiaio nona ke kuleana i hiki aku i ke 40,000 a oi aku ka heluna maluna o keia Paeaina, e kuai lilo, a e kipaku paha i ka Moi mai ke aupuni aku? E pane naauao mai.

N. 3.—Ua ae mai anei o Beritania Nui i keia hana a oukou, ka mea nona kuleana hope loa i ka wa e pau loa ai na alii hanau o Hawaii nei i ka make, e lawe nona i keia Paeaina? E akahela oukou, o nanahu mai auanei ka liona ia oukou.

N. 4.—Heaha la ko oukou kuleana e mahaoi nei i ko makou aina a waiwai hoopuhui hoi o ko makou mau alii a me makou na makaainana? Aole no e hoi i ko lakou aupuni e haawi ai, mahaoi keia i ko makou aina; hilahila ole.

N. 5.—Ke manao nei anei oukou, he wahi lihi hoiboi kekahi o ka lahui Hawaii ia oukou? Hele pela!

N. 6.—Ke manao nei anei oukou, he nalowale ia makou ka io, ka mole, a me ke kumu o ko oukou hoala pupuhulu i keia mau kumuhana a oukou? He naha hoowalewale, ua ahuwale ka mea huna iloko o ko oukou mau puuwai.

N. 7.—Ehia tausani kanaka Hawaii ili ulaula a hapa, i komo pu aku nei me oukou a kuka like? E hoike ae i ke akea.

N. 8.—O ka ehia keia o ka oukou hana ana i keia hana? Hai pololei.

N. 9.—Ua nalulu anei ko oukou mau poo, a nanahu paha ka opu, no ko oukou nele i ka pono ma ka olelo hooholo a ke Aupuni Amerika, e haawi ana hoi i ka pono no ka hoihoi hou ana i ka Moiwahine Liliuokalani ma kona aupuni a me kona lahuikanaka? Pela io ka hoi!

E kuu lahui oiwi hoomanawanui i na inea i ili iho maluna o kakou i ka makahiki a oi i hala ae, ke manaolana poho ole nei au, aole oukou a o kakou no a pau, e puni ana i ka lakou nei mau hana poholalo; a ke auku nei ka ihu o ua poe nei i ka makani, a ke lohaloha nei hoi na pepeiao. I na la i hala aku la, ua ka-ia kakou no ka nele, ka hune, ka pololi a me ka make, i kumu no kakou e huli aku mahope o lakou a haawi pio wale aku i ko kakou aina. Aka nae, i ko lakou ike ana ua paakiki ko kakou mau puuwai no ke aloha i ko kakou aina, a e kupaa hoi me ko kakou Moiwahine iloko o ia mau inea, a e laa hoi ko lakou manawa ua kokoke e lele i kuahu, ke huli mai nei lakou me ko lakou mau leo hana-pilo a kahea mai i ka lahui e kakoo aku ia lakou. Pehea la ka hoi na Pukiki a lakou i haawi iho nei i na lako o ke kuaa, no ke kakoo aku i keia kumuhana a ua poe aihue aina?

Ke kauoha mai nei o Solomona ia kakou: "Ina e hoo-walewale mai kekahi ia oe, mai puni aku." Hele pela, he manunu ekaeka.

HAWAII OIAIO.

KUE I KA OLELO AO.

Wahi a kekahi kanaka imua o kana wahine mare i pane aku ai i ka huaolelo ku i ka pono, oiai kana wahine iloko o na wiliu ana a ka wai hoomalule i ka nui kino. E kuu wahine maikai e! kuu hoa hoinainau o na po kuluaumoe. Aole anei he mea hiki i kou oluolu e hoolohe mai i ko'u manao ia oe, oiai, ke hookokoke mai nei ka pilikia hune a ke dala i ko ka-ua home nei, a me ka pilikia pu o na keiki a kua i ka pololi a ka ai. E pono anei ia oe e hoopau i kou hoao hou ana i ka inu i ka wai hoomalule a ke kino? Ia manawa, ua pane mai la ka wahine me na huaolelo i ku i ke kuio, aole au e hoopau ana i ko'u ai ana i kela mea, (wai awaawa) a hiki i ko'u mau la hope loa o ko'u ola ana.

"E na makua wahine Ha-waii mai ka puka ana o ka la i Kumukahi, a ka welo ana a ka la i Lehua" mai haohalike me keia makuaheine ka hoopuka i ka huaolelo e eha ai ka naau o ke kane i berika ia ma ka mare, a lilo i mea ano e i ka noonoo o ke kane.

I kumu e maikai ai, e kiko-ni malie aku oe iaia, ma kona mau pepiao, me ke apo ana aku ma kona mau acao, a hoopuka i ka huaolelo me ka malie, a ma ia mau hana ana au pela, aole e nele kona malie mai ia oe, alaila, e loa aunei ia olua he noho'na maikai ma keia hope aku a hiki i ka palena o ko olua noho'na.

Papa Helu Mahina.

MARAKI. 1894.

Su	M	T	W	T	F	S	Mahina hon
				1	2	3	Mar 7
4	5	6	7	8	9	10	Hapaha wua " 14
11	12	13	14	15	16	17	Mahina paha " 21
18	19	20	21	22	23	24	Hapaha hope " 29
25	26	27	28	29	30	31	

Nuhou Kuloko.

E lawe nei i ka HOLOMUA.

Mauka iho nei ka onini makani.

Aole i pala alualu ke Kanawai Koa.

He \$250 na kala o ka po hime-ni ma Kawaihae.

Anuenue ma ka acao komohana o ke aouli i keia kakahiaka.

Apopo ke kai hoee mai ka Ata Senate mai o Amerika.

He moku okohala ke kalewa nei mawaho o ke awa.

He Upa makani ke kani oee ana ma ka Ema Kuea i keia po.

Aia ke kokua nui la na Beritania i ka hoata ana i ke aupuni moi o Berazila.

Inehinei iho la no i ka mai ai ka mokuahi Warrimoo mai ka Hema mai.

Ua kaula hou iho la ka makamaaka o na Hawaii Mr. Davies a maluna aku o ka Mariposa.

He hae na—u kai kiepaepa mai maluna o ke kia o kekahi moku e ku nei mawaho o ke awa.

Ua kau aku maluna o ka moku mahu Warrimoo no Victoria o Mr. Grover, kekahi o na Lutanelo o ke Kamepiona.

He bele pauahi kai bookikina ae i ka poe Kinahiki ma ka Poaono nei. Eia ka he pun opala no waho o Waikiki.

Ma ka Poalima nei, ua kipa mai la ka moku okohala Amerika Horatio me ka mai hepela maluna o kona poe luina, ua hoomalu iana poe o ka moku.

Ua lalama ae na lima o kekahi limahaua o ka Makaainana i na hua kepa o ko makou nei keena i ke ahiahi Poalima i hala.

Ua haikaika ewaewa ino mai nei ka Ona o ka Makaainana i ko makou Poroposa. Kamalii no hoi.

Ma ka hora 4 o ka wanao o ka Poalua i hala, ua ili a nabaha ma Keanhou, Kau, ka moku kalepa Hilo, me ka piha lanshu. Aole ola i poino.

Ua oo hewa aenei ka moa kani hewa a Bihopa ma, e pili ana i ko ka Holomua haole lunahooponopono. Ua opulepule nui paha i ka pala nukunuku o ka imupuhi a ua poe la.

Ua ulu se he bakaka ma kekahi haleaina o Alanui Hotele, ma ka po Poaono nei, mamuli o na otelo hoinoia a na paalalo o na P.G., no ia mea ua palukuia na hii e kekahi haole aloha aina.

Ua hoopioo hou ia ko ke kulana-kauhale ma ka Poaono nei, ma o ka manao ana o na P.G., e kuka la i ke kanawai koa, i hiki ai ke hopuhopu ia ka poe malihini Canada e kipa s e hoomaha mai nei ma ko kakou mau kapakai. He hikilele hilahila paha.

Ua ake loa o L.D. Keliipio e hooholo a e paio he alo a he alo me ko makou Kaula ma na huina o Alanui Moi me Nuuanu, o Keliipio ma ke alo o ka hale Hui Amerika, a o ke Kaula ma ke alo o ka Heleuna. Na na acao elua e koho pakahi na lunakana-wai, a hookahi na ka lehulehu. A malalo ka o na rula e paio ai.

Ua kau iho na P.G., he kanawai no maluna iho o ke kanawai, a oia hoi, he kanawai e hoohuoi ana, ke ole he \$0 ma ka poli o kekahi kanaka mai na aina e mai, e hopu ia no a hoopahao ia. A pehea la na poe olulu, a me ko Kapamoo aenei mau aeahaukae e aie loihi nei i na haleaina Pake? Me he la he kanawai hoopilikia maoli aku keia i na poe Canadia.

E ka Lahui Hawaii, eia iho he moonahesa hou ke hana maaleala mai nei, ua hookomo ia aenei ma kahi o na mabele Koho Balota i kuhihewa oukou he mea pili holo balota. Mai kakau aku oukou, o hapala ka ele na ka ele ka ai. O ka inoa o keia moou hou he Union Party—Hoohlo Loa i na Opeope.

I ke ahiahi Sabati nei ma Kao puana, ua lawe mai kekahi Pahu Lole Pake a waiho ia mawaho o ko'u hale, o ka mea nona keia waiwai, e kii koke mai oia me ka uku pu ana i na lilo o ko'u mala ma ana. WAHAOL.

Kaopuana.

Ma na hora ane kuliu iki o ke ahiahi nei, ua loho ai aku la kekahi leo ano wahine mai luna o kekahi kaa pio i ka pane ana mai. Ua hosa oe! Ua hosa oe! No more iu ma na ano apau, me ka hoonu ana ae i kona leo i ke ahe a ka makani. No'u iho, (Kiu) i no'u kela mea ia ana, alaila, eia ka'u pane ma ia wahi, mahope hoi au o kela leo a i ka loa ana. No uso iu ma na ano apau. That gudi e!

He mau mea elua i halawai ae ma keia mau ahiahi aku nei i hala, ua lohi ko laua luana like ana, aka, hiki e mai la kekahi wahi makani hapa-keokeo a na ia mea i hokai ae i ka luana maikai ana o kela mau mea elua, a hala aku la me ka pua-hiohio nui. That gudi e!

Iwakani Shoten

(KEAPANI)

Alanui Hotele, ma kela acao mai o ke Kaa Ponionju, ua loa mai

HE MAU WAIWAI HOU

Mai Iapana mai, maluna mai o ka Mokuahi Oceania, oia na

Lole Iapana Hou

— A ME NA —

Hainaka Silika

o na ano a pau, a e kuai ia aku ana hoi

MA KE KUMUKUAI HAA-

HAA LOA.

feb17

3m

NO KE KUAL.

E kuai ia aku ana ka HALE a me ka PA-HALE, i noho ia iho nei e Mrs. P. Opfergelt, ma ke awaawa oia o Pauoa, a i kamaaina hoi i na poe a pau ma ka inoa, o ka pa-hale o Naone.

No na mea i koe, e ninau ia W. F. ALLEN, maluna ae o ka Banako Bibeca Honolulu, feb, 23-1w.

AHA MELE O KAWAIAHAO.

E haawi ana na haumana o ke Kula o Kawaihae; he Aha Mele Nui i ke ahiahi Poaono, Maraki la 3. O na loa, e kuai ia no kek hi Piano no ke Kula, Uku komo he 50 Keneta.

E loa no na Tikiki, ma kahi o Benson & Smith, Kakela & Kuke, J. T. Waterhouse, Kamika, Lewers & Cooke, Hawaiian News Co. feb-23, 1w.

C. T. AKANA.

TELA LOLE NOEAU.

Helu 324 Alanui Nuuanu

UA HIKI ke Hanaia na Lole o na ano Kulana Maikai Loa a me ka Nani i oi aku i ko naau wahi e ae.

HE POOKELA NA PAIKINI.

E kipa mai a e ike pono i ka iini a loko e kinikohu ai ka manao mamua o ka hele ana aku i na hale e ae. nov.25tf

E. B. THOMAS

(KAMAKI)

Mea Kuai Puna,

ONE KALEPONI,
POHAU UINIHEPA
POHAU ALA-AOAO,

PAIPU WAI POHAU, & C.

Keena Hana: Kii o na A'auui Moi me Kamika.

Hoiikeike Nui!

O NA

Makana Nani

Aiwaiwa!

Ma ka Halekuai Nui o

T.H. Davies & Co.

Kihi o na alanui Kaahumanu
a me Moiwahine.

Aia ma keia Halekuai nui helu ekahi, na Makana Aiwaia like ole o na ano a pau, oia na

Kii, Pahu Hookani,
Kap Lulu, Kaa Houla Balala,

Boke Kii Makana Kasiimaka u
na keiki, na Lako Buke,
a pela aku.

Na Kakini Silika, Lei Ai,
Hainaka Silika,

Hainaka Silika Kuwelu,
Palaie Silika, a pela aku

Na Pahu Kolo-ke, a me na mea
a pau e pili ana ia ano paani.
oct28

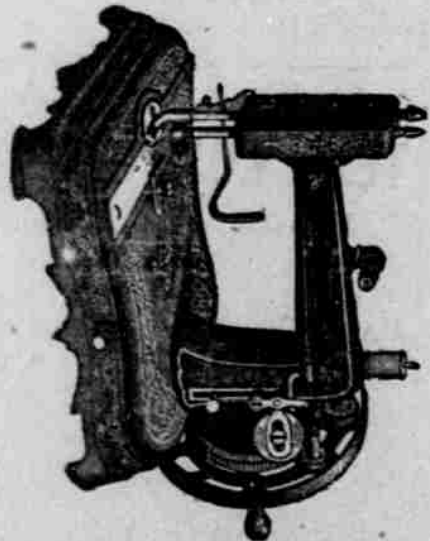
MALALO O KA HAE HAWAII

Hale Lula
Hoinau Gula.

E na makamaka e, e nana mai
oukou i keia

Mikini Humuhumu

Wili Lima, he \$8.50 kona
kumukuai.

Na - Pila - Gika

Mai ka \$4.00 a pii aku.
Na Kaula a me na Lako a pau no
ke Gika a me ka Waiolina.
Na KUI no na ano Mikini Humu-
humu a pau loa; hui pu ia me na
Lako Kaku o kela me keia ano,
a i panai ia me na LAKO HIME-
NI o na ano a pau.
ALANUI PAPU, HONOLULU.

OLELO HOOLAHA.

Owan o BETT MOKINA a me S. W. K.
KAMA, ko'u Kakaulelo hooponopono aina,
ke papa a ke hookapu nei mauna ia Mahina-
ili a me Kanaha, sole o luna kuleana i ka
aina o HUEA KELIPEPEHU mai keia ia aku,
se hookaa ole ia na dala anhuu aina, a e
kukulu hoi i hale no luna o ka aina, a me
na mea a pau. Ina e hookaa ia keia mau
kuhau, e uku pu i na lilo o keia hoolaha.

HUEA KELIPEPEHU... Luna Kula.
S. W. K. KAMA... Kakaulelo.
feb 3-1mo wky

Honolulu, Jan. 18, 1893.

OLELO HOOLAHA.

Mamuli o na kumu kupono, ua
hoopau aku wau ia J. W. Kai-
kainahaole mai kona noho ana i
Agena no'u, a ma keia, ua hoo
kohu aku wau ia THOS. K. NA
KANAELA oia ko'u Agena no
ko'u mau waiwai mai keia ia aku.
O na hookaa ana o na dala hooli
malima a pau o ko'u mau aina,
iaia wale no, aole i kekahi mea e
ae.

MRS. KALENUI KAILIPAHEE.
Kalawao, Jan. 22, 1894.
fe 10-3t

Leta Akea.

E na poe i loohia me na popili
kia, — e malu mai, a hoolohe.
No na makahiki lehulehu elima
a o i hale hope ae nei, ua loohia
ia au me ka ma'i AKEPAU nana i
hoomailo mai i ko'u kino me na
haawe kamaha o ka nawaliwahi
ma keia oia ana, a ua hoao ia e
a'u na lapaau a na kauka i kaula
na nui no ko lakou makaukau a
me ka piha ike akeakumai, a ua
aneane hiki kupono ole ka hoo
mau aku i ka lakou mau lawelawe
lapau ana, a iloko o na kupouli
o ka ehaeha kupilikii e anai nei i
ko'u ola kino no ka hopena weli
weli loa o ko ke kanaka wahi
mau, ua hoao aku la au i na lawe
lawe lapau ana a Kauka C. T.
AKANA, a ua loa koke ia'u ka
oluolu o ka maha a me ka pale
kana o na alina a keia ma'i weli
weli loa iloko o ko'u puuwai, no
ke kowa o kela mau makahiki
lohihi i hoike mua ia ae nei
maluna.

Ke kono aku nei au i na poe i
loohia me na ma'i o ke akepau, e
kipa ae ia Kauka C. T. AKANA
ma alanui Nuuanu, helu 324, ma
ka hale maluna, a e loa no ka
pomaikai no ko onkou mau ola
me ka waiwai io o ka onkou dala
LILY HUSSEY.
Honolulu Feb. 1, 1894
feb 7-1m

HOOLAHA I KE AKEA.

E na Hoa'loha a me na Maka-
maka maikai, e ooho ana ma na
mokupuni o ko Hawaii Paeeina,
mai na kane, wahine a me ua keiki
i loaia i na hoopilihua a ka mai
a me ka ehaeha i ko onkou kino
Ke kono ia aku oei onkou e hele
mai ma ko'u keena ma ke alanui
Kamika a me Hotele, helu 317. I
ka poe i loa ia i na ano mai a pau
ka eha o ke poo, hui ke kino, eha i
ka umauma a mai wahine, a me
na ano mai e ae ia, pela no hoi me
ka nui hookaa wale ohana. Ua hiki
loa ia'u ke lapaau i na ano mai a
pau, a me ka hoomaemae pu ana i
ke kino. Nolaia, e na hoa'loha e
hele mai imua o'u i hiki ai ia'u ke
lapaau aku i ko onkou piikia. He
oluolu ka auhan ma ka'u lawelawe
ana, e ui a e ninau iho i ka poe i
ka poe i kamaaina ia'u, na lakou i
hai mai i ka oiaio, a e hele no hoe
ma ko'u keea i pau ai ke kuhie-
wa, o ka ole ka lahe pepeiao, alaia
e hele mai a pau loa, i pau i ka
kuhihewa no ia'u, L. Akina, Kau-
ka Leong Keng Tong. E au, a e
wiki e na hoa, mai kahi a mai nio-
lohi aku, o ka leo keia o ke ola, e
kahaa aku ana is onkou e na maka
moka maikai, o ka lohe ke ola, a
o ke kuli ka make, e nana pono i
na maka ma ke kii mauka.

Owan no ka ouou kauwa me ka
haahaa DR. L. AKINA.
Helu 40 me 317 kibi o na huiha
o Alanui Kamika me Hotele.
feb19 ly

BIBI NALOWALE.

E haawi ia no lie uku makana
kupono i ka mea e loa ana a hoi-
hoi mai i kekahi Bipi waiu Jese,
i helehewa aku a nalowale ma'io-
ko aku a ko'u pa ma Alanui
Young. Kulaokahua, i ka po, a
i ke kakahiaka paha, o ka Poaka-
hi, Feb, 5.

W. M. GIFFARD.

feb5-tf.

SINGLOY & Co.

HELU 51 & 53, ALANUI MOI, HONOLULU.

KUAI - HOOPAKIKA - NUI!

PAPALE KAPU IAPANA

KAHE KA WAI, KE HELE NEI KA A-LA!

Na Lole Hou mai Enelani mai

Atapia, Papale Kapu Kane ame Wahine, Kamaa Wahine a me
Kane, Kakini Eleele Silika Wahine, Kalakoa, etc.
Makalena ame Kinatuu.

Nu Lole Paa kane a me wahine.

Na Kihel Lau Silika mai Kina mai. Na Lei A-i Silika Lau,
Na Silika kua lole wahine, Na Silika o na ano
pau. Na noho ie a me na moea Pake mai
Kina mai, a pela aku.

Na Hae Hawaii o na Ano a pau

He hiki no ke Loa ma keia Halekuai me ke Kumukuai Haahaa loa.
dec. 2-tf

KUAI HOOPAKIKA NO KEIA MAHINA WALE NO!

Kumukuai Hou o na Papahana

KUAI NUI HOOPHO!

Kuai Awiwi me na Loa Uuku!

Oia ko makou MOTO!

N. S. SACHS,

Helu 520 Alanui Papu, Honolulu.

NA LOLE MAIKAI I OKI IA KE KUMUKUAI!

ILOKO o keia noho'na, ua hoemi nui ia ke Kumukuai o na ano lole
a pau, a ke kono ia aku nei ka lehulehu a pau e kipa mai a e
ikemaka no lakou iho.

Na Kalakoa maikai paa, 20 i-a no ke \$1.00.
Na Keokeo laula, 12 i-a no ke \$1.00.
Na Lole Makalena i-a laula, 12 i-a no ke \$1.00
Kinamu, 10 i-a no ke \$1.00.

Kumukuai Emi Loa o na Lole
Keokeo.

Lole keokeo kakau, a pela aku, 12 i-a no \$1.
" " " " " " 10 i-a no \$1.
" " " " " " 9 i-a no \$1.

Na Lole VITORIA LONA me INIA SIMONA, he haahaa ke kumukuai.
Na Uhimaka o na ano o pau, he 25 keneta pakahi.

Kuai Emi o na KASIMIA Eleele.

Kakimia eleele, i-a palua, 50 keneta no ka i-a.
O ka makou KAKIMIA, 75 keneta no ka i-a, aole ia e loa aku ka mai-
kai, he i-a palua, he huluhulu ke ano, a he ano helu ekahi.
Na KAKINI eleele o na Lede, he 25 keneta o ka paa.
Kamalii o na ano a pau, he 25 keneta no ka paa.

Paleili o na Lede.

Na lole Muumu, he 35 keneta pakahi, a he 3 no \$1.
Na Pale-koki, he 50 keneta pakahi.
Palemai puhaka, he 10 kent. 20 a me 25 keneta.
i pale a pale ole ia, o ke ano hou loa, a he haahaa loa ke kumukuai

Kuka Kamalii Emi loa,
Na Papale Kamalii me Lede,

Na Papale poepoe o na Lede, \$1 a pii aku.
Na Papale i pale nani ia me ka ribine, hulu, a me na lala pua he \$2.50
a pii aku.
Papale Kamalii hele kula, 20 keneta wale no.

N. S. Sachs,

No 520, ALANUI PAPU, Honolulu.